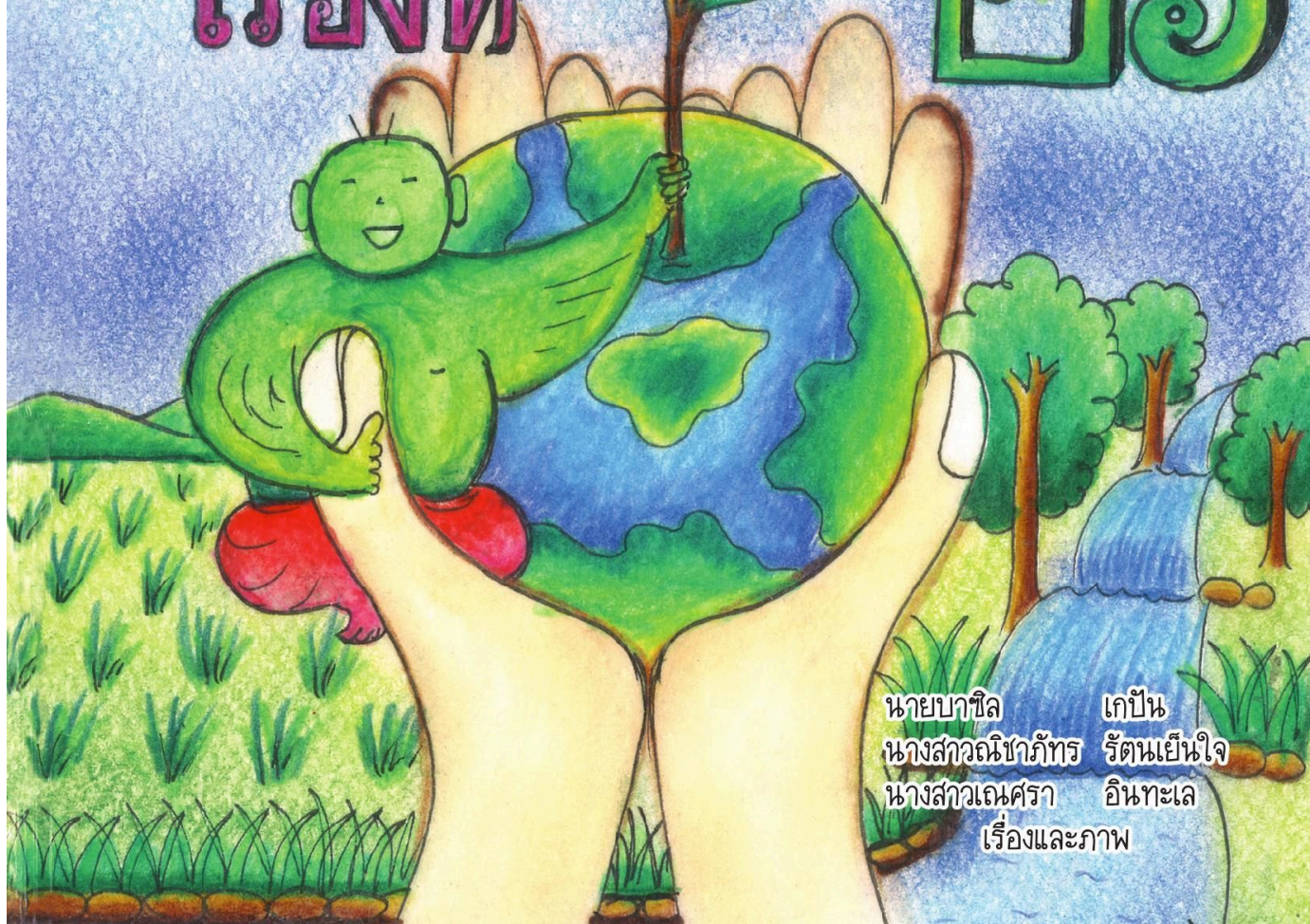

ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

นิทานแวดล้อม

เรื่องที่ ๒๖

นายบราซิล เกป็น
นางสาวณิชาภัทร รัตนเย็นใจ
นางสาวณศร่า อินทะเล
เรื่องและภาพ

ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

นิทานเวตาล

เรื่องที่ ๒๖

นายบราซิล เกป็น
นางสาวธนิชาภัทร รัตนเย็นใจ
นางสาวณศรดา อินทะเล
เรื่องและภาพ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

เรื่อง นิทานเวตาล เรื่องที่ ๒๖

คณะที่ปรึกษา

นายสุเทพ ชิตยวงษ์   เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายพีระ รัตนวิจิตร   รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวนิจสุตา อภินันท์ภรณ์   ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะจัดทำต้นฉบับ

นางสาวพรรณงาม แยมบุญเรือง นางวัฒนา บุญเสนอ นางสาวนภรณ์ ชังบุตดา
นางสาวขวัญฟ้า นิยมในธรรม นางสาวราตรี ธรรมโชติ นางสาวศิริพร พรรณพัฒนกุล

คณะบรรณาธิการ

นางสาวภา ศักดา นางสาวราตรี ธรรมโชติ นางสาวศิริพร พรรณพัฒนกุล

ผู้ดำเนินการผลิตและเผยแพร่

กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ผลิตและเผยแพร่ครั้งแรก : พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒,๘๐๐ เล่ม

© ลิขสิทธิ์ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

บทคัดย่อ

นิทานเวตาลเรื่องที่ ๒๖.- กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๖๓.

๒๘ หน้า.- (ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็ก)

๑. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. ๒. หนังสือเล่มเล็ก. ๓. นิทาน. ๔. รัตนวิจิตร, พีระ. ๕. แยมบุญเรือง, วัฒนา. ๖. บุญเสนอ, นภรณ์. ๗. ชังบุตดา, ภา. ๘. นิยมในธรรม, ขวัญฟ้า. ๙. ธรรมโชติ, ราตรี. ๑๐. ศักดา, ภา. ๑๑. อภินันท์ภรณ์, นิจสุตา. ๑๒. อภิสิทธิ์, นิธิ. ๑๓. อภิสิทธิ์, นิธิ. ๑๔. อภิสิทธิ์, นิธิ. ๑๕. อภิสิทธิ์, นิธิ. ๑๖. อภิสิทธิ์, นิธิ. ๑๗. อภิสิทธิ์, นิธิ. ๑๘. อภิสิทธิ์, นิธิ. ๑๙. อภิสิทธิ์, นิธิ. ๒๐. อภิสิทธิ์, นิธิ.

๘๐๘.๐๖๘

ISBN 978-616-564-033-6

คำนิยม

‘นิทานเวตาล เรื่องที่ ๒๖’ เน้นเรื่องสอนให้รู้จักการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมีเวตาลและพระธรรมวชิร เป็นตัวละครดำเนินเรื่อง ผู้เขียนสามารถสร้างสรรค์เรื่องให้น่าสนใจมาแต่งเป็นเวตาลเรื่องที่ ๒๖ ได้อย่างเหมาะสมกลมกลืน เมื่อรวมกับภาพประกอบที่ออกแบบให้มีสีสันสวยงาม จึงทำให้หนังสือน่าชวนอ่านยิ่งขึ้น

หนังสือเล่มเล็ก เรื่อง นิทานเวตาล เรื่องที่ ๒๖ จึงได้รับรางวัลระดับเหรียญทองอันดับที่ ๓ ประเภทนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในการแข่งขันกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การจัดทำหนังสือเล่มเล็ก ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ ๖๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๐

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็ก เป็นผลงานของนักเรียนที่ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง อันดับที่ ๑-๓ จากการแข่งขันกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การจัดทำหนังสือเล่มเล็ก ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ ๖๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ จำนวน ๑๒ เรื่อง แบ่งเป็นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ จำนวน ๓ เรื่อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ จำนวน ๖ เรื่อง และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ จำนวน ๓ เรื่อง ชุดหนังสือดังกล่าวมีคุณค่าให้แง่คิดในเชิงคุณธรรมจริยธรรม ในเรื่อง ความซื่อสัตย์ ความเพียรพยายาม ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค การมีน้ำใจเอื้ออาทรต่อผู้อื่น และการดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อม เป็นผลงานที่แสดงถึงความสามารถของนักเรียนในการจัดทำหนังสือประเภทบันเทิงคดีทั้งเรื่องและภาพ แต่ละเล่มมีส่วนที่ดีและจุดเด่นแตกต่างกันไป นักเรียนที่เป็นผู้เขียน ผู้วาดภาพ และผู้จัดทำรูปเล่มทุกคนมีโอกาสพัฒนาตนเอง สามารถจะเป็นนักเขียน นักวาดภาพ และนักออกแบบที่ดีได้ ดังนั้น ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรช่วยกันส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เพิ่มพูนทั้งในด้านความรู้และทักษะให้ปรากฏได้อย่างชัดเจน

ข้อสังเกตของหนังสือเล่มเล็กโดยรวม สรุปได้ดังต่อไปนี้

เนื้อเรื่อง นักเรียนมีความเข้าใจแนวคิดของเรื่อง จึงสามารถวางเค้าโครงเรื่องจากเรื่องใกล้ตัว ผูกปมปัญหา สร้างเหตุการณ์ และคลี่คลายปัญหาที่เกิดขึ้นสู่แก่นเรื่อง (Theme) ชวนให้ผู้อ่านติดตามเรื่องที่สร้างขึ้น

ภาพประกอบ นักเรียนมีความสามารถออกแบบภาพประกอบเรื่องได้ดีทั้งลายเส้น สีที่สดใสสวยงามที่เป็นไปตามวัย นำเสนอโดยออกแบบปกหนังสือให้สรุปเนื้อเรื่องสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพหน้าปก สามารถเข้าใจเรื่องและชวนติดตามอ่าน นับว่ามีพัฒนาการได้อย่างชัดเจน ส่วนบทบรรยายและคำพูดใช้ลายมือที่สวยงาม วรรคตอน และการวางวรรคยุดต์ แม้มีข้อบกพร่องบ้างแต่ก็เป็นส่วนน้อย ถ้าได้รับการแก้ไขก็จะทำให้นักหนังสือมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงบรรณาธิการหนังสือเล่มเล็กชุดนี้ เพื่อเป็นสื่อส่งเสริมการอ่านและการเขียนให้โรงเรียนนำไปใช้กับนักเรียนให้เกิดประโยชน์ในการกระตุ้นให้ผู้อ่าน ผู้เขียน และผู้วาดภาพที่อยู่ในวัยเดียวกันให้พัฒนาตนเองทั้งด้านการอ่านและการเขียน เป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน รวมถึงการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนต่อไป

ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็ก
ผลงานนักเรียนรางวัลระดับเหรียญทอง อันดับที่ ๑-๓
ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ ๖๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ จำนวน ๑๒ เรื่อง

ผลงานนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖

ป๊อโทะ

ขวัญข้าวผู้ซื่อสัตย์

เงินทองของลุงจ้อ

หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓

โอกาสแห่งความหวังนำสู่ความสำเร็จ

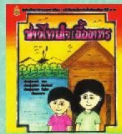
ทำได้หากได้ทำ

แรงบันดาลใจ

ผลงานนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓

ชาวไทยใจเอื้ออาทร

ปันน้ำใจ

วิหคผู้พิทักษ์

หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

เริ่มจากตัวเรา

รักษ์

นิทานเวตาล เรื่องที่ ๒๖

คำนำ

หนังสือ เรื่อง นิทานเวตาล เรื่องที่ ๒๖ เล่มนี้ คณะผู้จัดทำมีความประสงค์ในการจัดทำด้วยเหตุดังประโยคที่ว่า “อย่าตระหนกเห็นความสำคัญ ครั้งในวันที่สายไป” ซึ่งยังสามารถใช้ได้กับทุก ๆ เรื่อง มนุษย์เรานั้นแปลก หากมีอยู่ไม่รักษาแต่เมื่อต้องการกลับชวนขายดังเช่นในเรื่องของสิ่งแวดล่อม มนุษย์หลากหลายคนไม่เคยเห็นความสำคัญของสิ่งเหล่านี้ไม่คิดจะรักษา บางครั้งยังทำลาย ดังนั้น หนังสือเรื่องนี้จึงนำเสนอเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล่อม โดยคณะผู้จัดทำจะกล่าวถึงเหตุการณ์หลังจบนิทานเรื่องที่ ๒๕ ไปแล้ว จะมีเวตาลและพระธรรมธัชดำเนินเรื่องให้เห็นถึงสำคัญและวิธีการอนุรักษ์สิ่งแวดล่อม

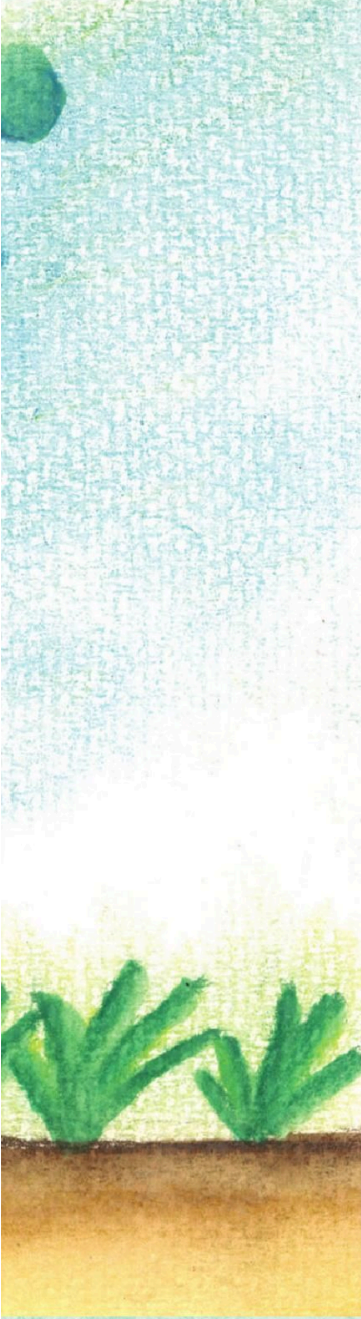
คณะผู้จัดทำขอขอบพระคุณคุณครูประคุณ แสนสุด และคุณครูดาวเรือง แก่นทอง ที่ให้คำแนะนำและคำปรึกษาการจัดทำหนังสือเล่มนี้

นายบาชิล เกปัน
นางสาวณิชภัทร รัตนเย็นใจ
นางสาวณศรา อินทะเล

กล่าวถึงมนุษย์ตนหนึ่ง ที่มีรูปร่าง
เตี้ยป้อม เนื้อตัวสีเขียว ไม่เจริญตา
ต่อผู้ที่ได้พบ ซึ่งมนุษย์ตนนี้ มักสิง
อยู่ในร่างของศพ ศพที่ในครั้งยัง
เป็นมนุษย์ มิเคยเห็นถึงประโยชน์
ส่วนรวม คำนึงเพียงผลประโยชน์
ส่วนตน แต่ใครจะรู้ล่ะว่า ความอัปลักษณ์
ภายนอก จะซ่อนเพชรเม็ดงามไว้
ในตัวของเวตาล

ความเป็นเลิศทางวาทศิลป์ ที่สามารถ
พุดให้คล้อยตาม เกลี่ยกล่อม หรือแม้แต่
พุดให้มนุษย์ขาดสติ เวตาลตนนี้ก็ทำ
มาแล้ว นิทานทั้ง ๒๔ เรื่องของเวตาล
ได้สอนให้เราได้ใช้สติ มีใครเคยสงสัย
หรือไม่ ว่านิทานเรื่องนี้จะมีต่อหรือเปล่า
ไม่มีใครรู้หรอก... แต่อีกไม่นานคุณจะได้
รู้ว่า... "นิทานเรื่องที่ ๒๖" ได้กล่าว
เตือนสติคุณในเรื่องใด

ไกลจากพระราชวังอันโอ่อ่า จากป่าโปร่งสู่ป่าทึบ แสงตะวันลับเลือนหายไปพร้อมกับระยะทางที่ห่างไกลมาเรื่อย ๆ เพราะพระราชบัญชาของพระวิกรมมหาราช ผู้เป็นกษัตริย์แห่งเมืองอุษะณี กรุงพาราณสี และยังเป็นพระบิดาของพระธรรมธวัช ชายผู้ซึ่งกำลังตะโกนก้องป่า...

"ท่านเวตาล ! ท่านเวตาล ! เสด็จพ่อของข้าให้ข้ามาเชิญท่านไปอยู่ ณ พระราชวังด้วยกัน" เพียงเพราะอยากตอบแทนคุณที่เวตาลได้ช่วยชีวิตพระวิกรมมหาราชไว้ ทำให้พระธรรมธวัชผู้เป็นบุตรชาย ได้เดินออกตามหาเวตาลท่ามกลางป่าลึกเพียงลำพัง... ช่างเป็นเด็กที่มีความรับผิดชอบ และช่างกตัญญูเสียจริง

ด้วยระยะเวลาที่เนิ่นนาน กับการเดินทางที่ไกลขึ้นเรื่อย ๆ เหมือนจะทำให้
สวรรค์เห็นใจพระธรรมธวัชและมอบความเมตตา ซึ่งเป็นสิ่งที่เด็กชายกำลังประสงค์...

"หากเจ้าจะมาพำนักกลับไปยังพระราชวังด้วย ก็จงกลับไปเกิดเด็กน้อย"
นั่นคือการได้พบเวตาล

"ธรรมชาติของข้า คือ การอาศัยอยู่ในป่าที่บิ่นเข่นนี้ หากขาดเข้าไป
คงไม่สมบูรณ์แบบ"

"ข้าก่อนเกิดท่านเวตาล ขอให้ท่านโปรดพิจารณาไตร่ตรองลึกนิด แล้วค่อย
ให้คำตอบข้าก็ยังมิสาย" พระธรรมธวัชกล่าวกับเวตาล เพียงคำพูดเดียว
ไม่ทำให้เขาหมดความพยายามหรือ...

"ความพยายามอาจจะนำไปสู่ผลสำเร็จก็จริง แต่ข้าขอเว้นเรื่องนี้ไว้สักเรื่อง"
เวตาลกล่าว

"เจ้านี้เป็นเด็กที่มีความพยายามนะพระธรรมธวัช ระยะทางไกลถึงเพียงนี้
เจ้ายังดันทุรังจะมาให้ได้ ข้าเห็นถึงความพยายามของเจ้าแล้ว หากจะให้กลับไป
มือเปล่าคงเสียเวลาน่าดู ข้ามีข้อเสนอในระหว่างทางกลับพระราชวัง
ข้าจะเล่านิทานเรื่องที่ ๒๖ ให้เจ้าฟัง และข้าจะถามเจ้าในตอนท้ายเรื่องว่า
เจ้าได้สิ่งใดจากนิทานเรื่องนี้ ตกลงไหม ?" เวตาลยื่นข้อเสนอ

นิทานเรื่องที่ ๒๖ อย่างนั้นหรือ ? หากพระธรรมธวัชรับข้อเสนอ
ก็จะมีเวลาเกลี้ยกล่อมเวตาลอีกสักระยะ ส่วนกำไร คือนิทานเรื่องที่ ๒๖
ของท่านเวตาล ผลประโยชน์เช่นนี้แล้ว

"ข้ารับข้อเสนอของท่าน ท่านเวตาล" เวตาลยิ้มให้กับคำตอบของเด็กชาย
พร้อมที่จะนำทางต่อไป

การเดินทางของพระธรรมวชิรเริ่มต้นอีกแล้ว ผืนป่ายังคงเป็นป่าแห่งเดิม แตกต่างกันตรงที่ ณ เวลานี้ พระธรรมวชิรมีเวตาลเป็นอมมนุษย์ที่ร่วมเส้นทางด้วย

"เด็กน้อย ก่อนที่ข้าจะเริ่มเล่านิทาน ข้าอยากให้เจ้าหลับตา และลืมตาช้า ๆ จินตนาการว่าสิ่งรอบตัวเจ้าคือฉากของนิทานที่ข้าจะเล่าต่อไปนี่..." พระธรรมวชิรปฏิบัติตามคำของเวตาล

พลิบ ! วัง ! "ลืมตาได้แล้วเด็กน้อย" ภายหลังที่ดวงตาทั้งสองเปิดขึ้น พระธรรมวชิรแทบจะไม่เชื่อสายตาตนเอง ป่าที่บึงเมื่อครู่ กลับกลายเป็นป่าอันเขียวขจี ผลหมากกรากไม้เจริญเต็มสองข้างทาง "เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ไหมเด็กน้อย ?" เวตาลเอ่ยถาม

เด็กชายใช้สายตาสืบรวจสิ่งต่าง ๆ รอบตนเอง ทั้งสองยังคงมีจุดหมาย
ไปยังพระราชวังดังเดิม เพียงแต่ตอนนี้พระธรรมธวัชยังคงสงสัยในสิ่งที่
เกิดขึ้น นี่สินะนิทานเรื่องที่ ๒๖

"ยิ่งกว่าอุดมสมบูรณ์เสียอีกท่านเวตาล" พระธรรมธวัชแอ่ตอบ

"ความอุดมสมบูรณ์คือสิ่งที่มนุษย์ปรารถนา เจ้าให้คำตอบข้าได้หรือไม่ว่า
ความอุดมสมบูรณ์มีประโยชน์และมีความสำคัญต่อมนุษย์อย่างไร ?"
คำถามในครั้งนี่ มิได้เป็นการทดสอบเขาวนปัญญาแต่อย่างใด เป็นเพราะ
เวตาลประสงค์ที่จะเข้าใจมนุษย์เสียมากกว่า

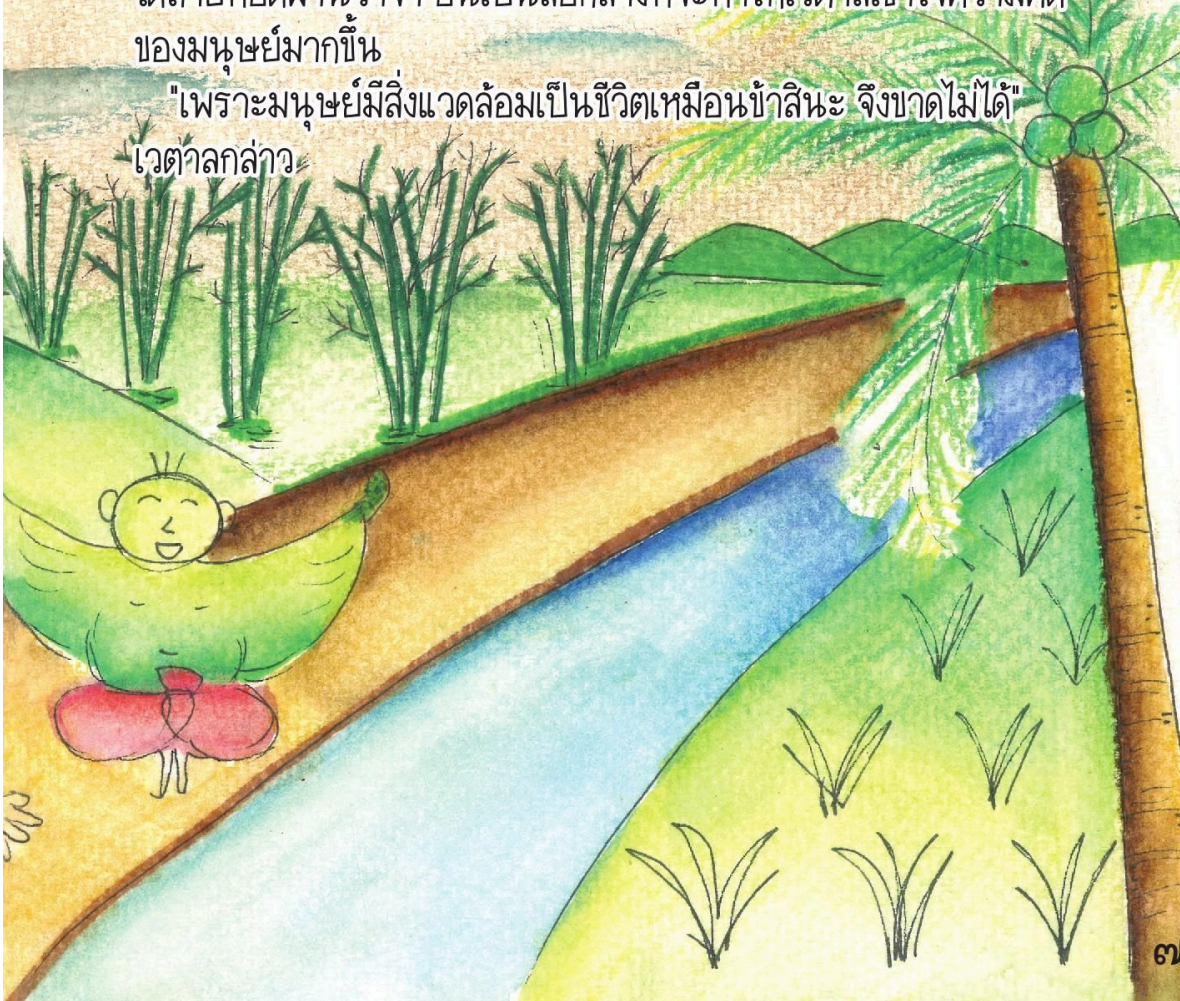
"อย่างเช่นข้า หากข้าไม่มีป่า ไม่มีอาหารเหล่านี้ ตัวข้าคงสิ้นชีพ"
เวตาลยกตัวอย่าง

"มนุษย์ก็มีต่างกันหรือท่าน ทั้งการอาศัย ความเป็นอยู่ การใช้ชีวิต
ของเราต่างมีความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ต้นน้ำลำธารก่อเกิดป่าไม้ ป่าไม้
สร้างทั้งอาหาร ที่อยู่อาศัย สำคัญที่สุดคือต้นไม้ช่วยฟอกอากาศให้บริสุทธิ์
ให้ความร่มเย็น รวมทั้งป้องกันภัยที่เกิดจากธรรมชาติ อย่างอุทกภัย ดินถล่ม
นี่คือสิ่งที่ธรรมชาติให้มนุษย์ ข้าคิดว่าหากมนุษย์ไม่ทำลายธรรมชาติ
ธรรมชาติก็ไม่ทำร้ายมนุษย์" ทั้งศาสตร์และทัศนคติของพระธรรมธัช
ได้ถ่ายทอดผ่านวาจา อันเป็นสื่อกลางที่จะทำให้เวตาลเข้าใจความคิด
ของมนุษย์มากขึ้น

"เพราะมนุษย์มีสิ่งแวดล้อมเป็นชีวิตเหมือนป่าสีนะ จึงขาดไม่ได้"
เวตาลกล่าว

ระยะทางยังคงดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ ด้วยการเดินทาง เวตาลและ
พระธรรมธวัชก็ยังคงดำเนินเรื่อง "แล้วท่านล่ะ ท่านคิดว่าป่ามีความสำคัญ
อย่างไร ?" เด็กชายถามเวตาล

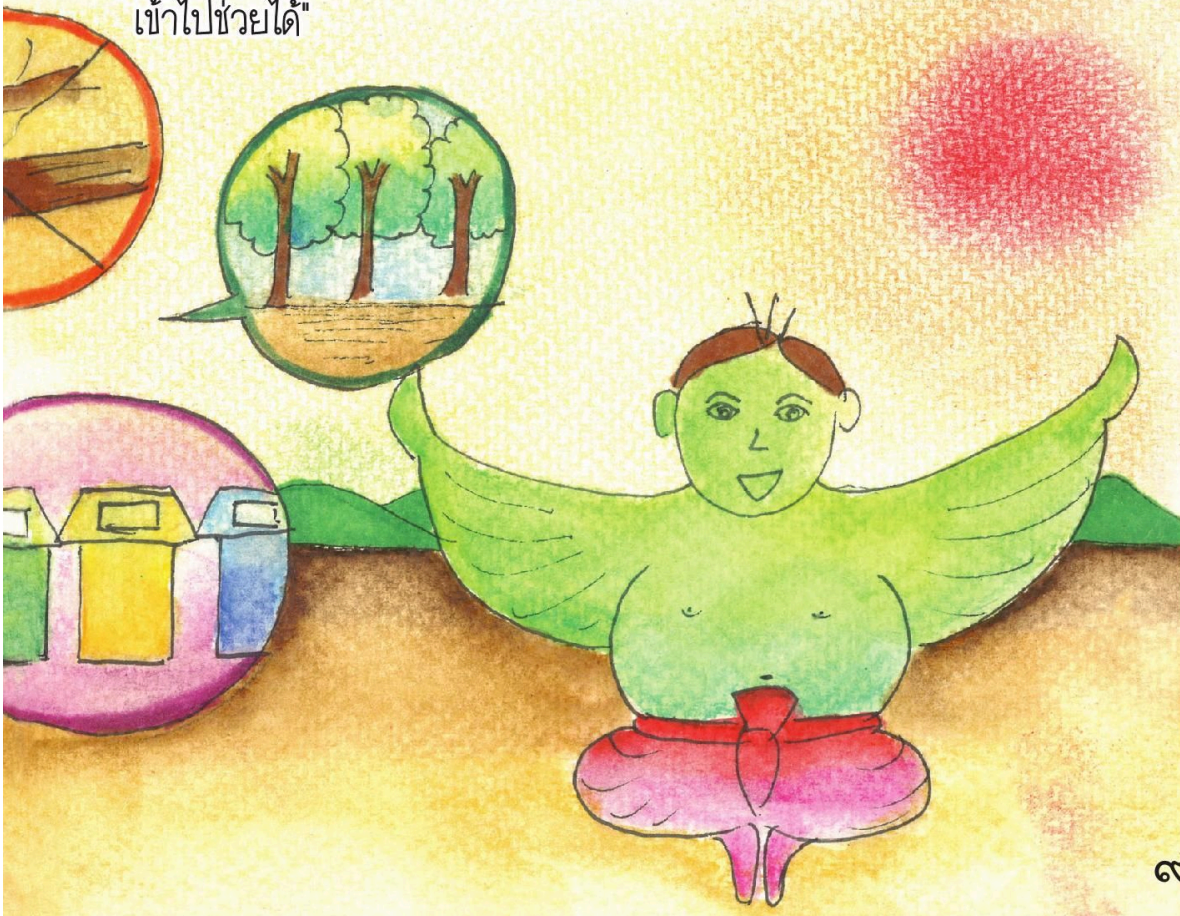
"สิ่งแวดล้อมสำคัญสำหรับป่า และสิ่งแวดล้อมก็ยังคงสำคัญกับสิ่งรอบ ๆ
ตัวไปด้วย ทั้งสิ่งสารพัดต่างอาศัยธรรมชาติในการมีชีวิตรอด แม้แต่
สฤงหาตัวน้อย ยังต้องการกิ่งไม้อันแข็งแรงพอที่จะสร้างรัง แต่ข้างหน้าสด
ยิ่งนัก ความอุดมสมบูรณ์ต่าง ๆ นานานี้ เหมือนจะสูญสลายไป
เพียงเพราะมนุษย์ ความต้องการของมนุษย์ช่างมีไม่จำกัด ขัดกับทรัพยากร
ที่มีอยู่อย่างจำกัด ในฐานะที่เจ้าเป็นมนุษย์ ตอบคำถามข้าสิ ว่าเจ้าสามารถ
ช่วยเหลือสิ่งแวดล้อมได้อย่างไร ?

พระธรรมวินัยถึงสิ่งผิดพลาดที่มนุษย์ได้กระทำลงไป มนุษย์อย่าง
พวกเราต่างต้องการ แต่ไม่เคยรักษาหรือแม้แต่มอบคืนกลับ

"หากเป็นไปได้ ข้ามีสิ่งทีประสงค้จะให้มนุษย์ปฏิบัติ นั่นคือ การไม่ทำลาย
เป็นอย่างแรก ในที่นี้รวมไปถึงการจำกัดความต้องการใช้ และรักษาปริมาณ
ที่เหลืออยู่ ถัดมา คือ การไม่ทิ้งเฉย คอยสอดส่องดูแลสิ่งแวดล้อมอยู่เป็นนิจ
ไม่ให้ใครมาทำลาย ร่วมรักษาและสร้างทรัพยากรที่เราสามารถทดแทนได้
สุดท้ายคือการส่งเสริมและพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นการรณรงค์ปลูกป่า
สนับสนุนนโยบายแยกขยะ รักรน้ำ รักรป่า หรือสิ่งต่าง ๆ ที่สามารถยื่นมือ
เข้าไปช่วยได้"

เวตาลคิดตามสิ่งที่พระธรรมธัชกล่าว หากมนุษย์ปฏิบัติเช่นนี้ได้จริง
โลกคงน่าอยู่ไม่น้อย

"ยังมีอีกหลักท่านเวตาล หลักนี้เป็นหลักสากลเลยนะ นั่นคือหลักตัวอาร์ (R)
อาร์ต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย Reduce หลักนี้จะต้องลดการใช้ เช่น หากไป
ทางเดียวกัน ก็ไปรถคันเดียวกัน Reuse คือ การใช้ซ้ำ เช่น ถังพลาสติก
Recycle คือ การประดิษฐ์มาใช้ใหม่ Refuse จะเป็นหลักที่ปฏิเสธการใช้
ถังพลาสติก ถัดมานั้นคือ Repair เป็นการนำสิ่งของที่ชำรุดมาซ่อมแซม
ส่วนที่เสียหายและนำกลับไปใช้ สุดท้ายนั้นคือ Refill คือ การเติม เช่น
ซื้อผลิตภัณฑ์ที่บรรจุใส่ซองหรือใส่ถุงมาเติมกับบรรจุภัณฑ์แบบขวด
นี้แหละคือหลัก R ที่มนุษย์ทุกคนสามารถปฏิบัติได้"

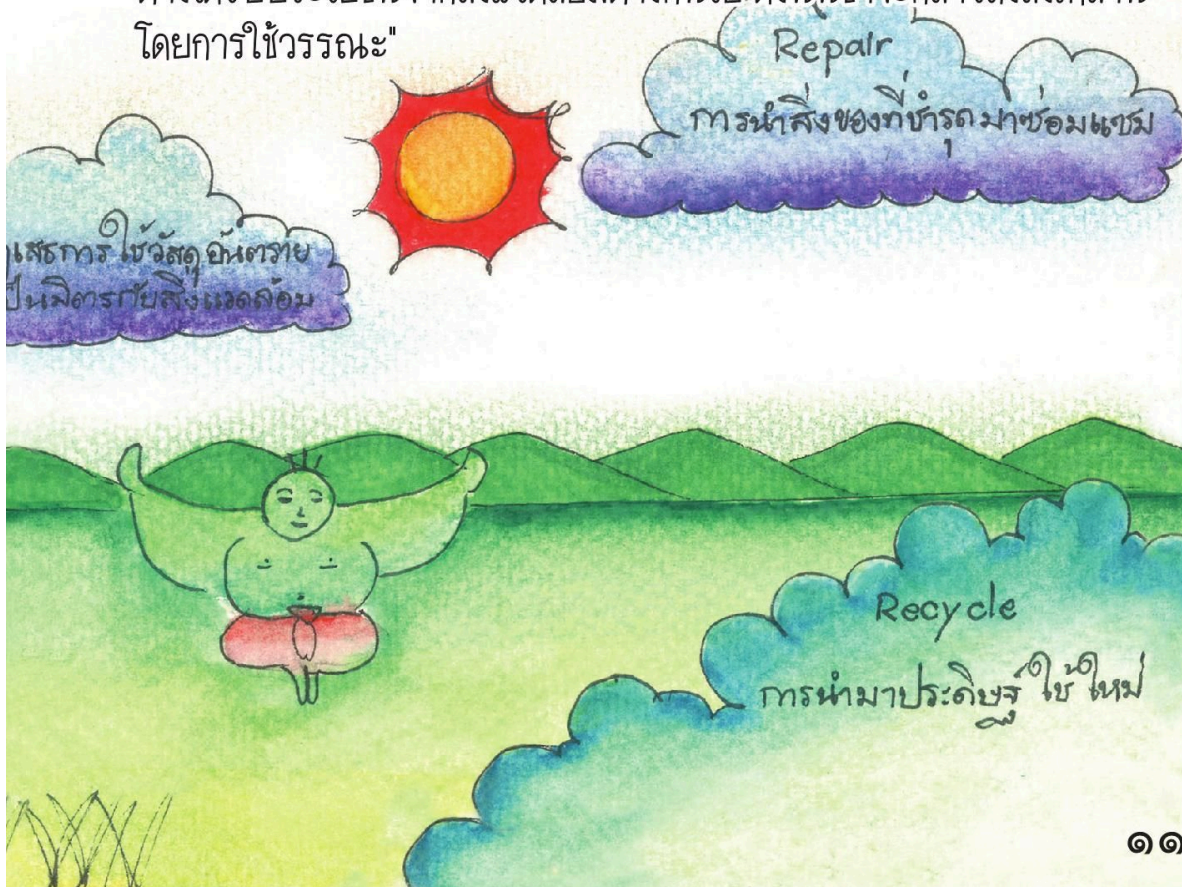

มนุษย์ได้แต่เอ่ยชมพระธรรมธำอยู่ในใจ มีเพียงหนึ่งรอยยิ้มที่เวตาล
มอบให้เพื่อแสดงถึงความพึงพอใจในคำตอบ เจ้าเด็กคนนี้ช่างมีความคิด
ไม่เสียแรงที่ยืนขอเสนอเดินกลับไปส่งเลย

"แล้วท่านล่ะ คิดเช่นไรที่ท่านเวตาล ข้าประสงค์ที่จะรู้ว่าท่าน เห็นเช่นไร
กับการที่มนุษย์ควรที่จะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม" พระธรรมธำสนุกสนานกับ
สิ่งที่ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนกับเวตาล จนลืมไปเสียสนิทว่า ตนมีความตั้งใจ
ที่จะทำให้เวตาลกลับไปอยู่ ณ พระราชวังด้วยกัน

"ถามทัศนคติของข้าอย่างนั้นรึ ? อืม ข้าคิดว่ามนุษย์ทุกวาระที่ข้าพบ
ต่างได้รับประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมต่างกันไป ดังนั้นข้าจะกล่าวถึงสิ่งเหล่านี้
โดยการใช้อวัตรนะ"

ระยะทางที่เหลืออีกไม่ไกลก็จะถึงพระราชวัง ทำให้เวตาลตระหนักได้ว่า
ควรเร่งทำเวลาเล่าเรื่องให้จบก่อนถึงพระราชวัง มิเช่นนั้น พระธรรมธวัช
อาจหาลูกไม้ มัดด้วยเส้นไหมหว่านล้อมเวตาลให้อยู่ ณ พระราชวังแน่
"เริ่มจากวรรณะพราหมณ์ นักรบทั้งหลายนี้ได้รับประโยชน์โดยตรง
หากเดินธุดงค์ ป่าไม้รวมถึงผลไม้จะมีใช้เพียงพออาศัยของสัตว์ แต่ยังเป็น
ที่พักพิงชั่วคราวให้กับบรรณะเหล่านี้ หากกล่าวถึงศาสนาพุทธ ทั้งโบสถ์
วิหาร อุโบสถต่าง ๆ นับว่ามีส่วนประกอบของธรรมชาติ สิ่งที่นักรบเหล่านี้
พอจะช่วยเหลือได้ คือ การรักษาศาสนสถาน ครั้นธุดงค์ก็มีลำสัตว์ป่า
ทำลายป่าให้เสื่อมโทรม ในส่วนอื่น ๆ ก็ยังนำการปฏิบัติเบื้องต้นต่าง ๆ
มาใช้ได้อยู่" เวตาลกล่าว

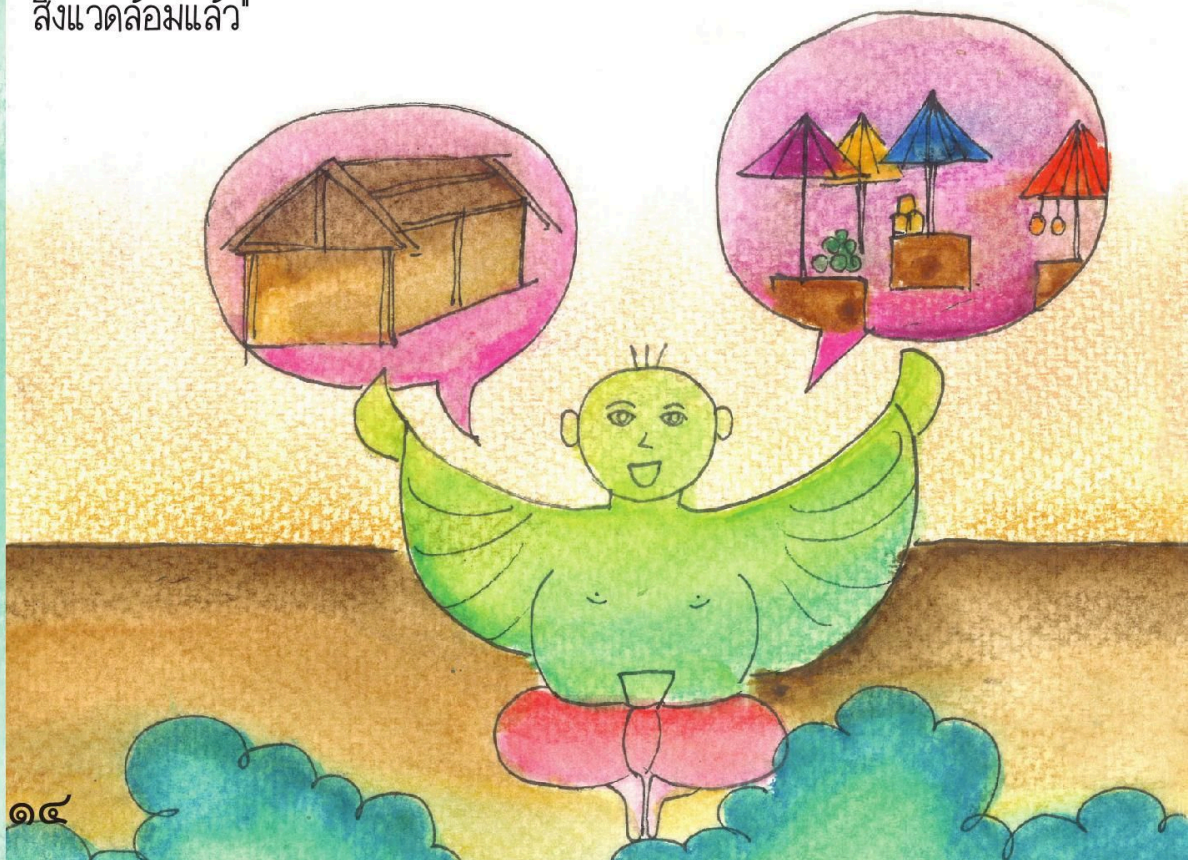
"วรรณะต่อไป คือ วรรณะกษัตริย์ในวรรณะนี้ข้าประสงค์จะกล่าวถึง พระราชาแห่งสยามพระองค์หนึ่ง คือ รัชกาลที่ ๙ แห่งราชวงศ์จักรี ตลอดระยะเวลาการครองราชย์ พระองค์ได้ฟื้นฟูหลายสิ่งหลายอย่าง โดยเฉพาะทางด้านระบบนิเวศ โครงการต่าง ๆ ที่พระองค์ได้ดำริแก้ปวงชนชาวไทย ทำให้เล็งเห็นว่า พระองค์ทรงให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม ทั้งโครงการที่เกี่ยวกับดิน แก้ปัญหาสภาพดิน ปัญหาการบำบัดน้ำเสีย การทำฟนเทียม ปุ๋ยหมัก เลี้ยงปลานิล ที่สำคัญคือ "เศรษฐกิจพอเพียง" ซึ่งเป็นหลักที่ใช้อย่างจริงจังที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีอีกหนึ่งที่ข้าประทับใจนั่นคือ พระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ ๙ มีอยู่ว่า "พระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นน้ำ ฉันจะเป็นป่าที่ถวายความจงรักภักดีต่อน้ำ" เมื่อข้าได้ฟังแล้ว ข้ามีความรู้สึกอยากจะทำจงรักภักดีต่อป่าและน้ำยิ่งนัก"

นั่นสิ พระราชาและพระราชินี เปรียบตนดั่งน้ำกับปางันรี แล้วเช่นนี้
ประชาชนจะทำลายลงอย่างไรกันล่ะ ? พระธรรมธวัชคิด

"สองวรรณะสุดท้าย วรรณะแพศย์ และวรรณะศูทร สองวรรณะนี้มีอาชีพ
ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดลอมโดยตรง เปรียบเสมือนประชาชนทั่วไป ซึ่งนับเป็น
คนส่วนมากจากในทุกชนชั้น วรรณะแพศย์มีอาชีพค้าขาย ต่างนำสิ่งที่ตน
จะใช้ประกอบอาชีพมาจากสิ่งแวดลอม ส่วนวรรณะชั้นแรงงานก็ได้นำ
อุปกรณ์ต่าง ๆ มาประกอบอาชีพเช่นกัน อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ทั้งสองวรรณะนี้
ประพฤติดูอยู่ก็สามารถช่วยเหลือสิ่งแวดลอมได้ หากรู้จักใช้ รู้จักจัดสรร
รู้จักสร้างใหม่ และจำกัดความต้องการของตนเพียงแค่นี้ก็ถือว่าได้อะไรกลับ
สิ่งแวดลอมแล้ว"

จบคำของเวตาล ปีกหนึ่งคู่ และบาสองข้างก็ได้เดินมาหยุดอยู่ตรงหน้า
พระราชวังของพระธรรมธวัช

"ในเมื่อเวลาของข้าหมดลงแล้ว ข้าจึงขอจบนิทานเรื่องนี้เพียงเท่านี้ ไหน ๆ
เด็กฉลาดอย่างเจ้าบอกข้าว่าเจ้าได้อะไรจากนิทานเรื่องนี้บ้าง ?" เวตาลถาม
ด้วยน้ำเสียงใจดีกับพระธรรมธวัช

"ขอบคุณท่านนะท่านเวตาล ท่านทำให้ข้าเห็นถึงความสำคัญและตระหนัก
ที่จะดูแลรักษาสິงแวดล้อม ข้าจะน่านิทานที่ไม่ใช่นิทานสำหรับข้าในวันนี้
ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ข้าสัญญา..."

"มิต้องขอบคุณและสัญญากับข้าหรอก แต่ข้าอยากให้เป็นเจ้าจำคำของข้าไว้ว่า
หากเจ้ารู้แค่วิธีปฏิบัติ แต่มียอมประพฤติ ผลก็จะไม่เกิด และจงจำไว้ดีกว่า
อย่าคิดที่จะรักษาในวันที่สายไป สิ่งใดที่ยังหลงเหลืออยู่ จงตระหนักที่จะรักษา
อย่าให้สูญหายแล้วจึงเห็นค่า จำไว้นะเด็กน้อย ลาก่อน..."

ไม่ทันให้พระธรรมธวัชแ่ยสิ่งใด ร่างของเวตาลก็บินหายไป
ในพริบตา พร้อมกับทุกสิ่งทุกอย่างที่สลายลอยหายไป เหลือเพียง
คำเล่าขาน หากแต่ไม่ปรากฏหลักฐานของนิทานเวตาลเรื่องที่ ๒๖ นี้
ไม่มีใครรู้ว่าตัวเวตาลสูญหายไปไหน ไม่มีใครรู้ว่าพระธรรมธวัช
จะนำสิ่งที่ได้ไปปฏิบัติหรือไม่ แต่สิ่งที่เราสามารถรับรู้ นั่นคือ การรับรู้
ถึงตัวเรา และโลกของเรา เราคนเดียวเท่านั้นที่รู้ว่าวันนี้ เราได้เห็น
มองรอบตัวเรา แล้วตระหนักเกี่ยวกับนิเวศในวันนี้รึยัง ?

นิทานเวตาลเรื่องที่ ๒๖ นี้ สามารถสื่อถึงวิธีที่จะอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมได้ แต่การที่จะทำให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้นได้ จักต้องเกิดจาก
ตัวบุคคล มองซ้ายและมองขวา สุดท้ายจงเหลียวกลับมามองตัวคุณ
ว่าคุณได้พยายามรักษาโลก อันเป็นชีวิตของคุณไว้หรือยัง ?
อวสานเวตาล

ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็ก
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

เรื่อง นิทานเวตาล เรื่องที่ ๒๖

เรื่องและภาพ

นายบาซิล เกป็น
นางสาวณิชารัทร รัตนเย็นใจ
นางสาวเนศรา อินทะเล

ครูที่ปรึกษา

นางประคุณ แสนสุด
นางดาวเรือง แก่นทอง

โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๖ (สงขลา สตูล)

